

Cena numeru 25 gr.

Redakcja i Administracja:
Krakówul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 103-98

Telefon Administracji 103-10

Adres dla telegramów:
NAPRZÓD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznie zł. 5.50

Tygodniowo zł. 1.25

w Krakowie

Zagranicą 9 złotych

miesięcznie

Za zmianę adresu 50 gr.

Wychodził oddzielnie rano

z wyjątkiem poniedziałków

i dni poświęconych

Konto PKO Kraków 400.670

Wyrzuceni

Z CYWILIZOWANEJ SPOŁECZNOŚCI

Numerzy sobotni i niedzielny pisma naszego przyniosły depesze o zaiscieniu na kongresie Unji międzyparlamentarnej, gdzie tow. Renaudel napiętnował bezczelność rzekomych „parlamentarzystów” włoskich. W tem pierwszym zdaniu znajduje odrazu czytelnik dwa wyrażenia wymagające wyjaśnienia.

Co to jest Unja międzyparlamentarna? Jest to instytucja pomyślana jako środek bezpośredniego zbliżenia parlamentów wszystkich państw, jako instrument demokratycznej współpracy, która się jednak przeobraziła w biuro organizowania bezbarwnych zjazdów, na których bardzo zresztą wybitni ludzie wygłaszają corocznie wielką ilość zdawkowych frazesów. Należą do Unji członkowie wszystkich parlamentów i wszystkich stronnictw świata i właśnie troska o zachowanie tej powszechności, o nieurazenie nikogo powoduje, że Unja międzyparlamentarna stała się nieszkodliwym, ale pozbawionym wszelkiego znaczenia klubem gawędziarzy.

Powszechność posunięta jest do tego stopnia, że udział w Unji biorą nie tylko członkowie prawdziwych parlamentów, ale ich namiastek, stworzonych przez dyktatorów, o ile tylko przywłaszczyły sobie nazwę parlamentu. — Jedną z tych namiastek jest „parlament” włoski, powstały w ten sam sposób, jak „przedstawicielstwo” sejmowe niektórych okręgów wyborczych w Polsce. Cała różnica tkwi w tem, że zamiast, żeby komisja wyborcza unieważniała „nieprawomyślne” listy przy pomocy różnych Żupników, we Włoszech poprostu dopuszczalna jest tylko jedna lista, którą wystawia wielka rada faszystowska. Wyborcy mogą — a de facto muszą, gdyż policja pędzi ich do „głosowania” — głosować na tę listę: tak lub nie. Gdyby, co oczywiście przy zastosowaniu „metod” nigdy się nie zdarzyło i nie zdarzy, okazała się większość kartek z napisem: no (nie) „wybory” winnyby się powtórzyć, ale znowu z listą, złożoną przez wielką radę faszystowską.

Przedstawiciel takiego właśnie **ultrażupnikowego** parlamentu p. Costamagna pozwolił sobie na posiedzeniu kongresu Unji 22 b. m. w Genewie użyć wyrażenia: W imieniu wolności i prawa. — Tego było zawiele. Tow. Renaudel **zaprotestował ostro** przeciw używaniu podobnych słów przez faszystów, a gdy Włosi zaczęli się rzucać, francuscy socjaliści odpowiedzieli okrzykiem: „**Precz z mordercami Matteottiego!**”

Powstał dziki tumult. Włosi zaczęli ryczeć: „**Precz z Francją, która chroni zamachowców!**” Inni nie pozostali im dłużni. Z sąsiedniej sali, w której obradowała konferencja rozbrojeniowa, nadbiegli różni delegaci, pytając, co się dzieje. Przewodniczący Belgijczyk Carton de Viart napróżno potrząsał dzwonkiem i wreszcie przerwał posiedzenie. Delegaci stali na przeciw siebie z **podniesionymi pięściami**.

Gdy posiedzenie zostało podjęte nanowo włoski delegat hr. San Martino zażądał, by tow. Renaudel przeprosił Włochów za tę znie-

Znów pogłoski o zmianach

KTO ODEJDZIE, KTO ZOSTANIE, KTO POCZeka NA LEPSZE STANOWISKO...

W ostatnich dniach ożyła znów fala pogłosek na temat zmian w rządzie, jakich spodziewać się należy na jesieni. Niektóre z nich notujemy z obowiązku dziennikarskiego z tem zastrzeżeniem, iż należy je brać z pewną rezerwą, niewątpliwie bowiem matką pewnej części tych pogłosek są ferje polityczne i brak jakichkolwiek informacji ze strony miarodajnej.

Utrzymuje się więc przekonanie, iż ustąpi w jesieni premier Prystor, a miejsce jego zajmie albo minister Pieracki, albo też kto inny, którego nazwiska narazie nie znamy; — w tym drugim wypadku minister Pieracki objąłby stanowisko wicepremiera. Definitywnie ma ustąpić z ministerstwa skarbu min. Jan Piłsudski, miejsce jego zaś zająłby prawdopodobnie obecny wicepremier Zawadzki. Zdaje się również nie ulegać wątpliwości, że stanowisko ministra przemysłu i handlu gen. Zarzyckiego oraz ministra opieki społecznej gen. Hubickiego są poważnie zachwia-

ne i że w tej dziedzinie nastąpi może szybciej niż gdzieindziej „zmiana garnituru”.

Utrzymują się również pogłoski o zamiarach wycofania się min. Józefa Piłsudskiego z aktywnego życia politycznego i pewnego odsunięcia się w zacisze prywatne. Pojawily się dalej interesujące pogłoski na temat przyszłych kandydatur w wyborach prezydenckich, jak wiadomo bowiem, kadencja p. prezydenta Mościckiego wygasa w czerwcu roku przyszłego. W związku z tem więc wysuwają trzy koncepcje, a mianowicie: powtórna kandydaturę p. prezydenta Mościckiego, kandydaturę obecnego marszałka Senatu, p. Raczkiewicza, a wreszcie kandydaturę obecnego premiera, p. Prystora, który w jesieni miałby właśnie ustąpić i usunawszy się na pewien czas w zacisze prywatne, odczekać na lepsze stanowisko.

Pogłoski te należy brać z rezerwą.

Trybunał Rzeszy uznał zamach stanu za prawomocny

Berlin, 25 lipca Trybunał Rzeszy w Lipsku wydał dziś o godz. 13 decyzję, wedle której wniosek usuniętego rządu pruskiego, frakcji centrum oraz frakcji socjalno-demokratycznej sejmu pruskiego, domagający się wydania tymczasowego zarządzenia, zawieszającego komisarza Rzeszy w Prusiech w urzędowaniu aż do wydania ostatecznego wyroku, — został oddalony.

skiego, domagający się wydania tymczasowego zarządzenia, zawieszającego komisarza Rzeszy w Prusiech w urzędowaniu aż do wydania ostatecznego wyroku, — został oddalony.

Sąd Okręgowy w Krakowie. Wydział IV karny. Dnia 22 VII. 1932 r. Sygn. IV. Pr. 101/32. Sąd Okręgowy, Wydział IV karny w Krakowie na posiedzeniu niejawnem w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowego w Krakowie wydał następujące postanowienie: I) Zatwierdza się po myśli §§ 489, 493, austr. proc. karn. zarządzoną i wykonaną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie konfiskatę czasopisma „Naprząd” Nr. 162 z dnia 20 lipca 1932 r. z powodu treści: 1) artykułu zamieszczonego na stronie 1 pod tytułem „Nie doprowadzać ludzi do rozpacz” od słów „Natomiast są” do słów „śmierć głodową?”, albowiem treść tego ustępu zawiera znamiona występków z § 300 uk. 2) art. zamieszczonego na str. 3 pt. „10 miesięcy sądów doraźnych” od słów „Zbyt dobrze znamy” do słów „praktycznego celu” i od słów „Jak nałwień” do słów „wojskowej żandarmerji” albowiem treść tych ustępów zawiera znamiona występków z § 300 u. k. —

II) Zakazuje się dalszego rozszerzania skonfiskowanej treści powyższych artykułów a zakaz ten ma być ogłoszony w przepisanej formie w najbliższym numerze czasopisma „Naprząd” i w Dzienniku urzędowym. III) Cały nakład skonfiskowanego druku ma być zniszczony. IV) Natomiast uchyla się zarządzoną i wykonaną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie konfiskatę czasopisma „Naprząd” Nr. 162 z dnia 20 lipca 1932 r. z powodu treści artykułu, zamieszczonego na stronie 3 pod tytułem „10 miesięcy sądów doraźnych” w ustępie od słów „A więc dziesięć” do słów „z bandytyzmem”. od słów „Mówiono nam” do słów „i będzie spokój” i od słów „wyglądało to tak” do końca artykułu, albowiem treść tych ustępów powyższego artykułu nie zawiera znamion żadnego przestępstwa. Przewodniczący: Dr. Czerny w. r. Prezes Sądu Okręgowego. Protokulant: Szymański w. r.

wagę Włoch i faszyzmu. „**Ani myślę was przepraszać!**” huknął Renaudel. Tumult powstał na nowo i posiedzenie znów zostało przerwane.

W międzyczasie przewodniczący włoskiej delegacji na konferencję rozbrojeniową, ministr Balbo udał się do sekretarza Ligi Narodów sir Eryka Drummonda i zażądał odeń, by albo **zmusił** Unję międzyparlamentarną do udzielenia Włochom „satisfakcji”, albo zabronił jej obradować w gmachu Ligi Narodów. Jako „satisfakcję” uważał Balbo albo oficjalne przeprosiny Renaudela, albo **wykluczenie go z obrad** Unji. Jeśliby Włochy nie uzyskały satisfakcji, a kongres Unji dalej obradował w gmachu Ligi Narodów, to Włochy musiałyby z Ligi Narodów **wystąpić**.

Drummond zakomunikował to **ultimatum** radzie naczelnej Unji. Bezcelne żądanie wywołało nawet w tak flegmatycznych ludziach jak przywódcy Unji parlamentarnej **oburzenie**. Pierwszym krokiem jakiego przedsięwzięto było **przeniesienie obrad** do innego niezależnego od Ligi Narodów gmachu. W ten sposób wielkie ultimatum **spaliło na panewce**. Włosi mogli już co najwyżej grozić, że pozbawią kongres obecności swoich cennych osób, a ta groźba przer-

szła zupełnie bez wrażenia.

W sobotę 23 b. m. odbyło się następne posiedzenie kongresu, na którym p. Carton de Viart oświadczył, że przywołuje posła Renaudela do porządku i **uważa incydent za wyczerpany**. — Nad żądaniem Włochów o wykluczenie tow. Renaudela **nikt się nawet nie zastanawiał**. — Przedstawicielom faszystowskiej namiastki parlamentu nie zostało zatem nic innego jak **wyniesienie się za drzwi** — co też **uczynili**, bez żalu ze strony obecnych.

Tak więc **złudzenie** faszystów, jakoby jakakolwiek międzynarodowa niezależna instytucja pragnęła ich obecności w swym gronie **prysło**. Byli tolerowani — zostali **wyrzuceni**, gdy zaczęli się stawiać. Tow. Renaudelowi ma zatem Unja parlamentarna do zawdzięczenia, że zaczęła się **oczyszczać z mianowańców**.

Za jej śladem pójdą i inne instytucje między narodowe. Jest jeszcze sporo brześcian różnych narodowości, udających ludzi cywilizowanych na arenie międzynarodowej. **Półczek**, który otrzymali w Genewie włoscy faszyci, położył koniec tej cynicznej komedji.

Dla **rozbójników i siepaczy** niema miejsca w cywilizowanej społeczności.

Którzy wypleniają chwast nienawiści

Kiedyś w miodowych miesiącach „systemu pomajowego” słyszeliśmy coś o tem, że zwycięzcy z maja 1926 r. za cel sobie postawili położenie końca panowaniu ducha nienawiści w Polsce. Wyrwać z korzeniem zamyśliłi nienawiść międzypartyjną, międzywyznaniową, międzynarodową w Polsce.

Byli ludzie, co uśmiechali się sceptycznie, słysząc te zapewnienia. Są może i dziś jeszcze ludzie, na których ustach nie zamaryły te uśmiechy. A jednak... a jednak... rzecz nieprawdopodobna, lecz prawdziwa. „Ludzie pomajowi” pracują w pocie czoła nad zjednoczeniem duchowym obywatelstwa Rzeczypospolitej.

Była w Polsce nienawiść między partjami... strasza, szalona, wszechogarniająca. Człowiek o innych poglądach politycznych — to znaczyło tyleż, co łotr, defraudant, zdrajca ojczyzny.

I przyszła sanacja. — I przyszedł Brześć. — I nienawiść spłynęła z falami Bugu. Dziś w Polsce partje (prawdziwe partje, nie kliki, które znikną, gdy przestaną być punktami rozdzielczymi posad, dostaw i innych gesztów) to są organizacje ludzi walczących o jeden ideał, ale zdolnych zrozumieć, że można mieć inne poglądy, a jednak nie być osobiście lajdakiem, — organizacje zdolne do porozumienia się i współpracy dla obrony wspólnego gruntu, na którym różne poglądy zwierać się mogą w walce duchowej, dla obrony gruntu wolności i praworządności.

Dokazali swego zwycięzcy pomajowi... na odcinku nienawiści międzypartyjnej.

Był w Polsce antysemityzm. Nie gorszy zapewne w swych przejawach niż niemiecki, węgierski lub rumuński, niemniej potwornie głupi, zatruwający swemi oparami każdą dziedzinę życia

społecznego, wywołujący zamęt w słabszych mózgach, uniemożliwiający wielu ludziom zrozumienie istoty dolegających im bolączek społecznych.

Ale przyszła sanacja. I najbardziej antysemitki dziennik w Polsce zaczął pewnego dnia wstępny artykuł od słów: „Kogo nie wzruszy, kim nie wstrząśnie okrzyk posła Liebermana?... — I przyszedł Brześć. I krew, która spływała z 23 ran zaczęła zmywać kataraktę zoologicznego antysemityzmu z oczu ludzkich.

Ale przyszedł Kercelak. I wielce zasłużony radca miejski obozu pomajowego kijem i rewolwerem pouczał kupców żydowskich i katolickich jednakowo, że ich jedna pięść uciska, jeden gwałt ich rabuje — i nawet biedni kramarze zrozumieli — na Kercelaku przynajmniej — że ich kole-dzy zawodowi innego wyznania to nie wrogowie, ale towarzysze wspólnej niedoli.

Dokazali swego zwycięzcy pomajowi... na odcinku antysemityzmu.

Jest dziś jeszcze w Polsce nienawiść między narodowościami. Jeszcze na kresach chłop ukraiński w „Lachu”, a chłop polski w „hajdamace” widział swego najważniejszego wroga, źródło swej nędzy. I „spacyfikowany” Ukraińiec widział „pacyfikatora” w każdym Polaku.

I przyszło Lisko. — I osierociły polskie i ukraińskie chłopskie dzieci, owdowiały Polki i Ukrainki. — I na jednej ławie oskarżonych zasiedli obok siebie polscy i ukraińscy chłopcy.

I jeden im był wyrok. I jedno się za nim zaważył wrzeczadze więzienne. — Na dożywocie. Aż jedna przyjdzie śmierć wyswobodzicielka...

Ej dokazą jeszcze swego... na odcinku nienawiści polsko-ukraińskiej.

W. J. G.

Dochody skarbowe i kryzys

OGÓLNY SPADEK DOCHODÓW Z DANIN I MONOPOLI WYNIÓSŁ 30 PROCENT W CIĄGU OSTATNICH DWÓCH LAT

Ogłoszone świeżo dane o dochodach skarbowych w czerwcu br. w porównaniu z czerwcem roku zeszłego i r. 1930 wykazują charakterystyczne zmniejszanie się stałe dochodów państwowych pod wpływem kryzysu.

Wpływ z podatków bezpośrednich zmalał w ciągu dwóch lat o 30 proc., zwłaszcza silnie z podatku przemysłowego, który przed dwoma laty dał 23 milj., a obecnie tylko 14 milj.

Nawet wpływy z podatku dochodowego, mimo wprowadzenia dodatku kryzysowego zmalały.

Nadzwyczaj silnie zmniejszyły się wpływy celne, które wynosiły przeszło 20 milj. przed dwoma laty, a obecnie nie osiągają 9 milj. Również o 30 proc. zmniejszyły się wpływy z opłat stempłowych, a jedynie podatki pośrednie utrzymały równowagę oraz w ostatnich dwóch latach dochód z monopolów, a to dzięki niesłychanemu naciskowi ministra skarbu na monopole.

Ogólny spadek dochodów z danin i monopolu w ciągu dwóch lat wynosi 30 proc.

Echa zejść w powiecie liskim

POWIATOWY KOMENDANT POLICJI ZAWIESZONY W URZĘDOWANIU. — CZTERECH SKAZAŃCÓW WYWIEZIONO NA ŚWIĘTY KRZYŻ

W związku z krwawymi zajściami w powiecie liskim, które znalazły swój epilog przed sądem doraźnym, zawieszony został w urzędowaniu powiatowy komendant policji w Lisku, komisarz Sołtys. Równocześnie zostały wszczęte przeciwko komisarzowi Sołtysowi dochodzenia dyscyplinarne.

Na skutek telefonicznego polecenia z Warszawy wszyscy czterej skazani przez sąd doraźny

na bezterminowe więzienie uczestnicy zejść w Łobzowni zostali przewiezieni w sobotę do więzienia na Świętym Krzyżu w województwie kieleckim.

Przed odjazdem widzieli się oni ze swymi rodzinami oraz udzielili obrońcom pełnomocnictwem celem podjęcia starań o wznowienie postępowania sądowego.

Najgorsze metody policyjne

ROZPORZĄDZENIE POZWALAJĄCE NA EGZEKUCJE SKARBOWE W DNI ŚWIĄTECZNE I W PORZE NOCNEJ

W Nr. 62 D. U. R. P. z dnia 23 lipca 1932 r., ogłoszone zostało rozporządzenie rady ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r., o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych. Rozporządzenie reguluje kwestje postępowania egzekucyjnego w kraju i zawiera oprócz postanowień ogólnych (wstępnych), określenie właściwości oraz zakresu działania władz i organów egzekucyjnych; poza tem reguluje kwestje dotyczące czynności egzekucyjnych, zawieszenia i umorzenia egzekucji, sprawę zwolnienia od egzekucji ze względu na osobę zobowiązanego, wylicza mienie nie ulegające egzekucji itd.

Wykonanie rozporządzenia poruczone zostało ministrowi skarbu oraz innym zainteresowanym ministrom — każdemu według właściwości. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia

z mocą obowiązującą: a) od dnia 1 sierpnia 1932 r. na całym obszarze Rzeczypospolitej, z wyjątkiem miast, będących siedzibami urzędów wojewódzkich, b) od dnia 1 września 1932 r. na obszarze miast, będących siedzibami urzędów wojewódzkich, za wyjątkiem Warszawy, Łodzi i Lwowa, c) od dnia 1 października 1932 r. na obszarze Warszawy, Łodzi i Lwowa.

Par. 18 rozporządzenia pozwala na dokonywanie egzekucji skarbowych w dni świąteczne i w porze nocej na mocy specjalnego, pisemnego zarządzenia urzędu skarbowego. W ten sposób nawet święta i godziny snu opieszalego podatnika nie będą wolne od groźby egzekucji skarbowej. Jest to zastosowanie najgorszych metod policyjnych w postępowaniu władz skarbowych. Czy skutecznie? Wydaje się to bardzo niż wątpliwe.

Z dnia

KURJERKOWE TROSKI

W pewnym towarzystwie rozprawiono o „koncernie” prasowym z „Pałacu prasy”.

Podczas rozmowy starszych — synek gospodarzy, mający zresztą wybitne zdolności w tym kierunku, rysował coś w drugim pokoju w swym zeszycie. Gdy skończył, zaprezentował ów rysunek matce. — Właściwie były to dwa obrazki: jeden — szablonowy widok raju: po dwu stronach drzewa Adam i Ewa, a na drzewie wąż, wyginający się ku kobiecie. Na drugim — jakieś skupienie wozów... Matka oczywiście zrozumiała znaczenie pierwszego obrazka, rzuciwszy zaś okiem na drugi, zapytała:

— Ale co znaczy ten postój wozów?

— Mamusi, niech mamusia nie mówi wozy, tylko: fury. Przecież to łatwo odgadnąć! Przecież mamusia słyszała jak nazwano w jakimś piśmie „Kurjerka”.

Chłopca spotkała formalna nagana, że wysłuchuje rozmowy starszych — zamiast zajmować się swojemi sprawami, ale w głębi ducha matka była zadowolona, gdyż rysunek zwrócił uwagę całego towarzystwa.

Otóż fakt ten dowodzi, jaką popularnością — trudno ją nazwać zaszczytną — cieszy się „ICK”.

Rozumie się, że jest on pismem bardzo oryginalnym, gdyż ta opinia, jaką posiada, nie da się zastosować do żadnego innego dziennika. Ma też częstokroć informacje stuprocentowo własne — także na temat spraw, najbardziej go interesujących.

W numerze niedzielnym np. pisze:

„Wczoraj późną nocą nasz korespondent warszawski wskutek omyłki zawiadomił nas telefonicznie o ułaskawieniu przez prezydenta Rzplitej mordercy Gawliczka. — Wiadomość tę podaliśmy w wydaniu krakowskim. Jak się okazuje, wiadomość ta okazała się nieprawdziwa i Gawliczek poniósł zasłużoną karę”.

Gawliczek — to ów potworny zbrodniarz, o którym wyraził się jeden z rzeczoznawców lekarzy, dr. Cyran, że instynkty sadystyczne u takich typów wyzwalały się pod wpływem pewnych bodźców, którymi mogą być wydawnictwa w rodzaju „Tajnego Detektywa” — czem się ów zbrodniarz zaczytywał.

Dla „Pałacu prasy” — to nie tylko sprawca „sensacyjnego”, zwierzęcego mordu, to coś więcej — to uczeń, który ostrzył swoje bestjalstwo na lekturze czołowego wydawnictwa tego Pałacu.

I ten „Kurjerek”, legnący się w tej samej atmosferze, co ów „Detektyw” — beztróskliwie oświadcza, że Gawliczek „poniósł zasłużoną karę”...

„Moralizator”, który tyle tylko ma do powiedzenia na widok tej szubienicy, do której powstała się przyczynił.

* * *

Dużo beztróski mają wielmożę z „Pałacu prasy”, jeżeli w takim momencie zajmują się tem, czyśmy popełnili przeoczenie, przedrukowawszy z „Złotej Muchy” wierszyk, gdzie, jako rym do Tasienki dobrano „raj siódekmi”; gdzie autorowi wierszyka chodziło zapewne o najbliższych współpracowników herszta kercelackich opryszków... Ale detektywi kurjerkowi wpadli na to, że autor wierszyka nie wiedział, iż lista BB nosi miano jedynki i że my, nie poprawiwszy tego lapsusa, tem samem na rzecz Centrolewu oderżnęliśmy BB — „Tasiemkę”! Trzeba, oczywiście, dużo detektywistycznej fantazji, aby skonstruować takie posądzenie. Niech BB służą zarówno i dostojny Pałac prasy i sławetny radny Tasienka — nikt ich rozdzielać nie pragnie!

Odpowiedzialność karna

ZA NIEPŁACENIE SKŁADEK UBEZPIECZENIOWYCH

Wychodząc z dniem 1 września 1932 prawo o wykroczeniach, ogłoszone w drodze dekretu, przewiduje odpowiedzialność karną pracodawców za niepłacenie składek ubezpieczeniowych, potrącanych częściowo z uposażeń pracowniczych. — Przewidziana jest kara aresztu do trzech miesięcy. W ten sposób instytucje ubezpieczeń społecznych, jak kasy chorych, zakłady ubezpieczeń pracowników unysłowych itp. otrzymują obok prawa egzekucji zaległości, prawo kierowania sprawą za niezapłacenie składek w terminie na drogę karno-sądową.

Mowa posła Ciołkosza za pokojem

WIELKIE ZGROMADZENIE ROBOTNIKÓW KRAKOWSKICH

W ubiegłą niedzielę odbył się w Krakowie wielki wiec robotniczy pod hasłem walki o pokój. Ogród ZZK już o 10 rano był pełen. Ludzie, którzy przybyli później i nie mogli się dostać do środka, oblegli sztachety ze wszystkich stron. Ogółem było obecnych przeszło 1500 osób.

Tow. dr. R. Szumski zagaił zgromadzenie, poczem do prezydium zostali jednogłośnie wybrani tow. Packan, Bulsiewicz, Jedynak i Biedroń. Gdy tow. Packan udzielił do referatu głosu tow. pos. Adamowi Ciołkoszowi, b. więźniowi brzeskiemu, zerwała się długo niemilkająca burza oklasków.

MOWA TOW. CIÓLKOSZA

Historja nie ustaliła, odkąd nad głowami robotników pojawił się czerwony sztandar, wszakże pewnem jest, że odkąd powiewa, zawsze były na nim wypisane hasła ochrony pracy i braterstwa ludów. W czasie wojny światowej przyrzekano ludom, że będzie to ostatnia wojna. Dziś w 13 lat po zawarciu pokoju ludzkość ma prawo żądać zdania rachunku. 13 lat minęło i siły zbrojne przewyższają dziś stan przedwojenny. Konferencja rozbrojeniowa ma za zadanie nie rozbrojenie, lecz ograniczenie i zmniejszenie zbrojeń, aby ono nie poszło „za daleko”, czuwają nad tem „rzeczoznawcy” generałowie. Każda delegacja na konferencji stara się tylko osłabić militarizm sąsiadów, a zachować, jeśli nie wzmocnić, własny.

W r. 1924 podpisany został protokół genewski, który mógł się stać podwaliną pokoju światowego, gdyż zasadą jego były: rozbrojenie, bezpieczeństwo, arbitraż; rozbrojenie powszechne, jednoczesne, równomierne i kontrolowane. Protokół genewski utonął w niepamięci. Dziś żadna ze stron ścierających się w Genewie nie jest szczerą. Niemcy chcą tylko zdobyć prawo zbrojenia się na równi z innymi, Anglija chce zakazu wojny podwodnej i ograniczenia pojemności czołgów i ciężkich dział. Co za pociecha, że będziemy ginąć od pocisków dział o „tylko” 35-centymetrowej średnicy — nie 45-centymetrowej. — Zakazane ma być bombardowanie z powietrza i wojna chemiczna, ale pamiętamy jak zdeptyany został podpisany przed wojną światową w Hadze zakaz wojny podwodnej. A poprawka o kontrolę nad produkcją gazów trujących została przez konferencję odrzucona.

W tym momencie jakiś komunista usiłował przerwać mówcy, został jednak szybko uciszony przez obecnych. Tow. Ciołkosz stwierdził, że Rosja sowiecka bierze pełny udział w komedji „rozbrojeniowej” i ciągnął dalej.

Krew się leje na Dalekim Wschodzie, ale to „nie jest wojna”, tylko zatarg. Odtąd więc masy cywilnej ludności ginąć będą nie w wojnach, lecz w „zatargach”. Zawierucha w Azji wykazuje jednocześnie słabość Rosji, która beczynnie przygląda się, jak Japończycy zabierają jej koleje. — My, socjaliści, nie mamy żadnych zamiarów wojennych w stosunku do Rosji, ale piętnujemy jej militarizm jak każdy inny. Stoimy na stanowisku samostanowienia narodów. W myśl tej zasady żądaliśmy pokoju w okresie sporu o Borysów, w myśl tej zasady walczyliśmy, gdy Rosja zagroziła niepodległości Polski.

Wielkiem niebezpieczeństwem dla pokoju jest ofensywa faszyzmu w Niemczech, zwłaszcza, że proletarijat niemiecki jest rozbity. Komuniści na wiecu w Kassel oklaskami przyjęli wiadomość o aresztowaniu tow. Grzesińskiego (okrzyki: „hańba”). Prasa sanacyjna woła dziś gwałtu, że w Niemczech powołano rząd nie odpowiadający woli narodu, że rządzą tam generałowie. Czy tylko w Niemczech?

Pod koniec tow. pos. Ciołkosz piętnuje ostro fałszerstwa PAT i nieodpowiedzialną akcję „mocarstwowców”, dostarczających argumentów przeciw Polsce. Kto mówi o rewizji granic, ten rozpiera wojnę. W rocznicę wybuchu wojny światowej ślubować musimy, że do jej powrotu nie dojdzie. (Huragan oklasków).

Tow. dr. Szumski odczytał następnie rezolucję, stwierdzającą, że niebezpieczeństwo wojny spowodowane jest przez walący się ustrój kapitalistyczny, domagającą się pełnego rozbrojenia międzynarodowego, śląc proletariatowi niemieckiemu życzenia zwycięstwa w walce z faszyzmem i wzywając klasę robotniczą do skupienia się w szeregach PPS do walki o pokój i socjalizm.

Rezolucja została uchwalona wszystkimi głosami przeciw jednemu g. osowi jakiegoś komunisty, poczem odśpiewanie „Czerwonego Sztandaru” zakończyło manifestację.

Na wsi jest źle

„Zielony Sztandar”, organ stronnictwa ludowego, w numerze z 24 lipca po konfiskacie, w artykule p. t. „Ostrzegające znaki”, omawia ciężkie położenie gospodarcze ludności wiejskiej i nastroje wytworzone na tem podłożu. Oto co pismo chłopskie pisze o sytuacji na wsi w nieskonfiskowanych częściach artykułu:

„Niejednokrotnie już ze szpalt naszego pisma dzwoniłmy głośno na alarm wtedy, gdy widzieliśmy, że wewnątrz obozu, który od szeregu lat ma decydujący wpływ na bieg życia państwowego lub wśród rządu panuje opinia o położeniu gospodarczym wsi jaskrawie błędna i fałszywa, będąca z faktycznym stanem rzeczy na wsi w tak kontrastowej sprzeczności jak dzień i noc; słoneczna radość życia i ciemna rozpacz”.

„Podnosiliśmy alarm, gdy, mniej więcej, rok temu jeden z wiceministerów skarbu na zjeździe legionistów zapewniał, iż „we wszystkich niemal dziedzinach stanęliśmy na takiej wyżynie, iż zdawać się może, że okres przedmajowy i dzisiejszy przedzielone są całą przepaścią”. Podnosiliśmy częste alarmy i później — gdy w oficjalnych pismach jedynkowych czytać można było brednie o powracaniu wsi do właściwej, powojennej stopy życiowej i o tem, że wieś „spokojna”, chwalił sobie silne rządy. Podnosiliśmy alarm, ile razy uważaliśmy za swój obowiązek te świadome, czy nieświadome — ale zawsze jaskrawe fałszywe o położeniu gospodarczym wsi zwalczając, będąc zdania, że polityka, oparta na mydleniu oczu sobie i innym, na braku odwagi do męskiego spojrzenia w twarz rzeczywistości choćby najprzykreszej i najbardziej niepokojącej, prowadzi wcześniej lub później do katastrofy”.

Ten alarm podnosimy i dzisiaj! Z obozu rządowego jeszcze ciągle padają zapewnienia, że „nie jest tak źle”. Chłop już przestał śmiać się i drwić z tych zapewnień, a zaczyna je przyjmować za uwłaczające mu urągawisko — urągawisko z wybladłych od głodu jego dzieci, z obszarpanych lachmanów, z zapadających się w ruinę gospodarstw, z jego głodnej, o wodzie i chlebie pracy ciężkiej na przednówku. W piersi łagodnego i spokojnego z usposobienia chłopca wzbierają fale goryczy. W beznadziejnym i rozpaczliwym położeniu rodzi się ślepa nienawiść do tego, co jest i żądza odmiany, takiej czy innej — wszystko jedno, byleby było inaczej, a gorzej już być wszak nie może. Z ust zamożnych przed paru laty gospodarzy słyszy się — iż niewiele mieliby już do stracenia wtedy, gdyby nawet nastał ład taki, o którego dobrodziejstwach podszeptują im wysłańcy ze wschodu.

To, głębokimi rysami idące w duszę, załamywanie się chłopca, to tak często słyszane dziś na wsi „wszystko mi jedno” — winni wreszcie usłyszeć ci, którzy gromadząc się chmury chcą zażegnawać, na szyderstwo zakrawającym, frazesem: „nie jest jeszcze tak źle!” To rozpaczliwe chłopskie „wszystko mi jedno” przemawiało ostatnio i widokiem krwi w tragedjach: Lubli, Łapanowa i Jadłowa.

Czas najwyższy je usłyszeć. Czas najwyższy zmyć z oczu ślepotę — i ujrzyć mnożące się z każdym dniem groźne znaki ostrzegawcze i czas wyciągnąć z nich wnioski — bo jutro może być już zapóźno”.

Moratorium

dla prywatnych długów rolników

ABY ROLNICY GOTÓWKĘ MOGLI ZUŻYĆ NA PŁACENIE PODATKÓW

Najważniejsze z uchwalonych przez radę ministrów w sobotę dekrety rolnych jest rozporządzenie o zapobieganiu skutkom trudności płatniczych w rolnictwie.

Rolnik mianowicie, nie mogący czasowo wykonywać swoich zobowiązań finansowych, może zwrócić się do sądu o odroczenie wypłat.

Będzie ono udzielone na rok gospodarczy i w

pewnych wypadkach może być przedłużone.

Dalsze rozporządzenia dotyczą umożliwienia parcelacji na cele oddłużenia przez przenoszenie wierzycielności hipotecznych na parcelowane działki.

Dalej nowelizują przepisy o lichwie i wprowadzają specjalne urzędy rozjemcze dla spraw zadłużenia drobnego rolnictwa.

Ratowanie Biblioteki Jagiellońskiej

„Przegląd Zdrojowo-kąpielowy”, którego współpracownik prof. Ludomir Korczyński zainicjował był zbieranie składek na akcję ratunkową Biblioteki Jagiellońskiej, podaje w ostatnim numerze, na czele kroniki wykaz datków z różnych kąpielisk i uzdrowisk.

Ogólną sumę wpływów podawała już prasa codzienna. Wynosi ona 502 złote.

„Przegląd” ów dodaje do tego pokwitowania następujący apel:

„Z pomocą Biblioteki Jagiellońskiej, potrzebnej tak bardzo dla ratowania nieocenionych skarbów kultury polskiej, pospiesz bez żadnej wątpliwości wszystkie krajowe uzdrowiska — wszystkie zarządy, wszystkie komisje uzdrowiskowe i wszyscy lekarze uzdrowiskowi. Niepospóść pomyśleć, ażeby któryś przed spełnieniem serdecznego nakazu narodowego sumienia.”

Otóż czytelnicy pamiętaj! Zapewne, że, pisząc o nadużyciach przy budowie poczty w Gdyni, które pociągnęły za sobą znaczne straty dla skarbu, zwracaliśmy uwagę na to, że brak choćby

w tym wypadku kontroli, piętrząc nadużycia przyspieszał wyczerpywanie się środków państwa wych. I w związku z tem wspominaliśmy, że na poratowanie grożącej zawaleniem się Biblioteki Jagiell. brak funduszu...

W Gdyni prokurator, licząc skąpo, mniej nawet, niż obliczali fachowi świadkowie, podnosił, że skarb państwa poniósł na tej budowie strat na jakąś sumę 1,600.000 zł.

Piękną jest inicjatywa prof. K., nawołująca, ażeby nie wyczekiwać katastrofy z założeniami reklamami; ale zachodzi pytanie, czy w czasach dzisiejszych łatwo jest doraźnie zbierać fundusz na remont gmachu, na ochronę zawartych w nim skarbów?

Pierwsza transza składek wyniosła kilka setek złotych. Czy czcigodne mury Biblioteki odczują to — jak załoga twierdzy, narażonej na upadek, że szykuje się odsiecz, że trzeba przetrwać, dopóki nie nastąpi chwila, kiedy będzie ona mogła okazać się skuteczną?

Życzymy powodzenia inicjatywie ratowniczej, ale rząd nie może liczyć tylko na nią — i od niej oczekiwać wyregul

Pięść w górę

Zarząd Reichsbanneru wydał do członków Reichsbanneru następującą odezwę, dla której zrozumienia przypomnieć należy, że reichsbannerowcy pozdrawiają się przez podniesienie w górę zaciśniętej pięści w przeciwieństwie do faszystowskiego pozdrowienia podniesieniem otwartej dłoni:

Pięść w górę!

Reichsbanner czarno-czerwono-złoty ze wszystkimi swymi odgałęzieniami stoi z wiarą w Żelaznym Froncie. Polityczny kierunek marszu jest wytknięty. 31 lipca musi dowieść, że kartka wyborcza jest silniejszą od wszelkiego gwałtu.

Koledzy! Strzeżcie się szpicli i agentów politycznych! Nikt prócz zarządu związku nie ma prawa mówić w imieniu Reichsbanneru! My nie dostarczymy pretekstu do odroczenia wyborów.

Cały gniew i całe oburzenie na krzywdę wyrządzoną pruskiemu rządowi Brauna-Seweringa-Hirtsiefera nie śmie sprowadzić naszej akcji na manowce. 31 lipca jest dniem zapłaty! Pięść w górę! Wolność dla Niemiec! Wolność w Niemczech!

Rycerze duchownego przemysłu

Od kilku miesięcy przeglądam „Rycerza Niepokalanego”, osławiony miesięcznik OO. Franciszkanów z Niepokalanowa. Warto przecież zapoznać się z wydawnictwem, które ustanowiło w Polsce rekord poczytności: pięćset tysięcy egzemplarzy nakładu!

Cyfra ta może wydać się fantastyczna. Sądze jednak, że odpowiada prawdzie. Niema żadnej przyczyny, aby nie wierzyć wydawcom gdy piszą: „Rycerz Niepokalanego” zdobył już z pomocą swej niebiańskiej Hetmanki półmilionową armię. Oczywiście, nakład ten nie zadowala ich. „Cóż to jest — wołają — wobec 32 milionów mieszkańców Polski?” („Rycerz”, jak widać, ogarnia swym apetytem także polskich inowierców). „Potrzeba zaciąg zrobić nowy i liczny”. „Niech tylko każdy czytelnik zada sobie mały trud, a wnet „Rycerz” zamiast w 500.000 egzemplarzy rozchodził się będzie w trzech milionach...”

W trzech milionach... Pięćset tysięcy — to za ledwie początek. Trzy miliony — oto, o czym dopiero warto mówić!

Ma rację prof. Ułaszyn („Wiadomości Literackie”, nr. 439), kiedy poczytność „Rycerza Niepokalanego” zestawia z poczytnością „Tajnego Detektywa”. Jeden i drugi, „Rycerz” i „Detektyw”, eksploatują tę samą żądzę człowieka: sensacji. Tam zbrodnia, tu cuda: stigmaty Teresy Neumann, uzdrawiająca moc wody z Lourdes, skuteczność medalika, zaszytego potajemnie w ubranie. Sensacja nadprzyrodzona nie tłumaczy jednak dostatecznie półmilionowego rekordu. Działa tu jeszcze moment drugi, może nawet ważniejszy: pisemko szerzy i z każdym nowym numerem utwierdza wśród czytelników przekonanie, iż pozostaje w bezpośrednim kontakcie z Matką Boską i za jej pośrednictwem może załatwić u Pana Boga każdą sprawę: uzdrowić chorego, dać posadę bezrobotnemu, ba, nawet uwolnić od kary przestępcę, nie mówiąc już o sprawach takich jak dobra spowiedź, lekka śmierć i zbawienie duszy. Utrzymywani w tej wierze sprytną reklamą, czytelnicy „Rycerza” uważają swoje pisemko za biuro pośrednictwa między padółem placzu a niebem. Śpieszą też do niego we wszystkich kłopotach życiowych i dusznych udrękach, niosąc oczywiście porękawicze, niekiedy ekspost, niekiedy a priori. A mnich franciszkański wyszukuje tę naiwność bez żenady, niby pisarz wiejski, wmawiający w skromnego chłopca, że bez niego nie wolno mu nawet zapukać do chatki wójta.

W pisemku niepokalanowskim, choć każdy numer liczy 32 stroniczki druku, nadaremnie szukalibyśmy filozoficznej myśli katolickiej. OO. Franciszkanie nie zwracają sobie głowy żadnymi „problematami”. Interes ich pomysłowy jest szczerze i prosto: chodzi o wielki warsztat, o wielką fabrykę duchownego przemysłu, połączoną z wielką centralą duchownego handlu. „Rycerz” ma być organem propagandowym, w artykułach reklamowych, listach dziękczynnych i zestawieniach kasowych ma przekonywać czytelników, że przedsiębiorstwo wywiązuje się należycie ze swych zadań, że rzeczywiście pośredniczy skutecznie między klientem a Bogiem.

Pozostawiając innym do eksploatacji stosunki z Trójcą Świętą i Świętymi Pańskimi, przedsiębiorcy z Niepokalanowa zagarnęli monopol na Matkę Boską. Procederem ich jest handel protekcją Matki Boskiej u Pana Jezusa. Mnisi pewni są swego i niemal lekceważą klienta: gdyby ich zapytał o pełnomocnictwa ze strony Matki Boskiej, nie mogliby mu przedstawić żadnego dokumentu, z którego wynikałoby, że to właśnie oni upoważnieni są do reprezentowania Matki Boskiej na ziemi i inkasowania przeznaczonych dla niej honorarjów. „Pracują” — można powiedzieć — bez koncesji, bez świadectwa przemysłowego. Ale ciemny klient tego nie sprawdza...

Interes zorganizowany jest według zwykłych wzorów biurowości. Istnieje przede wszystkim formalny dziennik podawczy. Jest nim zamieszczona na samym wstępie „Rycerza” rubryka: „Niepokalaną proszę”. Czytamy tam:

o błogosławieństwo	osób	197
o posadę	"	136
o zdrowie	"	1.099
o pomoc w nauce	"	85
o łaskę dobrej spowiedzi	"	29
o powołanie zakonne	"	8
o wierne spełnienie obowiązków	"	5
w innych intencjach	"	961

Podaje tu tylko część wyliczenia. Ogółem w ciągu kwietnia b. r. nadeszło takich zamówień 3.376. Redakcja segreguje zgłoszenia według treści i sumuje w pozycje hurtowe. Co nie mieści się w rubrykach szablonowych, idzie do pozycji ogólnej „Różne”, czyli „W innych intencjach”.

Zkolei — tak wierzą właśnie czytelnicy „Rycerza” — podania przesyłane są do kancelarii Matki Boskiej, która rozpatruje je oczywiście także pod kątem wysokości ofiary. Teraz Matka Boska udaje się do Pana Boga i skłania go do spełnienia prośby protegowanego. Gdy sprawa zostanie załatwiona, — a czasem nawet wcześniej, — klient wypłaca pisemku honorarium, zazwyczaj dołączając pisemne podziękowanie, przedrukowane niezwłocznie dla celów dalszej reklamy.

Interes idzie świetnie, jakkolwiek — mój Boże! — tylko mniejsza część podań załatwiana jest pomyślnie. Nie chcąc budzić wątpliwości wśród klientów, „Rycerz” ukrywa oczywiście statystykę prób odrzuconych. Ale z porównania liczby zgłoszeń z liczbą podziękowań można łatwo obliczyć przybliżony procent skuteczności franciszkańskiego pośrednictwa. Obliczyłem, że wynosi on mniej więcej 25. Tylko czwarta część podań jest załatwiana należycie. Ale i to, jak zobaczymy, gwarantuje niemałe zyski.

Pisemko ujęte jest w tajemniczą na pierwszy rzut oka klamrę. Na początku i na końcu znajduje się rubryka „Niepokalanego dziękuję”, w której widzimy niezrozumiałą mieszaninę liter i cyfr:

„G. K. 3. W. Wł. M. 5. R. T. 10. G. J. 20. W. W. 100. P. P. 150. W. Z. 25. Z. H. 10.30. S. S. 2...”

I tak dalej około 900 pozycji.

Rzecz wyjaśnia się dopiero przy takiej pozycji: „S. A. 2 marki niemieckie i 6 zł.”. Jest to poprostu księga buchaltoryjna, w której notowane są wpływy, a zarazem kwiataryusz dla wpłacających. Ciekaw byłbym, ile też tangują ci mnisi co miesiąc i zadałem sobie trud zsumowania wszystkich pozycji za kwiecień. Wypadła suma nie do pogardzenia: zł. 5.262,25 i 2 marki niemieckie! Bagatel! Zgórą pięć tysięcy złotych, wywabionych w ciągu miesiąca z dna nędzy za rzekome wstawianictwo u Boga!

Franciszkanie nie gardzą żadną sumą, choć przecież już sam „Rycerz Niepokalanego” niesie im olbrzymie dochody. I to właśnie jest najohydniejsze, że ciągnąc tak wielkie zyski z kolportażu nadprzyrodzonych sensacji, rzucają się zachłannie na każdy grosik chorego i bezrobotnego, nie darując najmniejszej sumy swego klienta, dopóki nie znajdzie się w ich kieszeni.

Konspiracyjną metodą kwitowania „Rycerz” stara się ukryć swe dochody i nigdy, broń Boże, nie sumuje ogólnej sumy wpływów. Jeszcze większą tajemnicą otacza rozchody. O tem w pisemku nie znajdziemy najmniejszej wzmianki. Co stanie się np. z sumą tych zł. 5.262,25 i 2 marek niemieckich? Klienci nie dowiedzą się nigdy.

Czy nie należałoby poddać kontroli publicznej i zmusić do płacenia podatków ten jawny handel towaram nadprzyrodzonym? Dlaczego wszystkie dziedziny gospodarstwa mają podlegać coraz surowszej reglamentacji, a przemysł duchowny ma korzystać z pełnego liberalizmu? Zwłaszcza że jest to przemysł, dla którego kryzys, to poprostu woda na młyn. Ludzie częściej tracą pracę, częściej chorują, — a więc częściej zwracają się o pomoc. Jest większy ruch w interesie, wyższe dochody. Niema kryzysu, jest rozkwit. Dziś pół miliona, jutro trzy miliony! Z obłąną radością pisze „Rycerz Niepokalanego”: „U Niepokalanego nie-masz kryzysu i nigdy jej skarby się nie wyczerpią”. Dosłownie!

Warto zajrzeć wreszcie za moralne kulisy franciszkańskich transakcyj między Matką Boską a klientem. Pyszna okazję daje nam list niejakiego Edmunda Dominiczaka ze Skarszew, burmistrza w stanie spoczynku, umieszczony w „Rycerzu” z beztroską naiwnością.

„W sierpniu 1930 r. — pisze ów Dominiczak —

wytoczono mi postępowanie dyscyplinarne. W dniu 6 czerwca 1931 dopiero przyszło do ustnej rozprawy przed sądem dyscyplinarnym I instancji w Toruniu, na której zapadło orzeczenie dyscyplinarne na przeniesienie mnie w stały stan spoczynku z ukończeniem o 5% zaopatrzenia emerytalnego...

Sprawa moja po orzeczeniu przedstawiała się dla mnie nadzwyczaj niekorzystnie, ufny jednak w pomoc Bożą za przyczyną Niepokalanego i św. Antoniego zrobiłem przyrzeczenie, że gdy proces wygram, złożę ku większej czci Niepokalanego ofiarę oraz ogłoszę publicznie podziękowanie. I oto 6 czerwca 1931 przed II instancją sądu dyscyplinarnego w Poznaniu zostałem od wszelkich czynionych mi zarzutów uwolniony od winy i kary.

Wierzę mocno, że taki wynik procesu ubłagała mi u Boga Matka Jego Niepokalana i św. Antoni... (of. 40 zł.).

Edmund Dominiczak,
burmistrz w st. sp.”.

Nie wiem, co tam przeszkrobał ten burmistrz, ale podejrzewam go o najgorsze. Nawet on sam nie twierdzi zresztą, aby był niewinny i przyznaje, że postawiono mu wiele zarzutów i że sprawa po pierwszym orzeczeniu przedstawia się nadzwyczaj niekorzystnie. Ciekawe, dlaczego wleźli mu na emeryturę? I dlaczego wzywał łaski św. Antoniego, patrona od zgub? Coś tam widocznie komuś zginęło. Pierwsza instancja wydała wyrok skazujący i burmistrz słuszności jego nie kwestionuje. On liczy tylko na szansę oszwalenia — z pomocą boską — drugiej instancji. Udało mu się. Zł. 40.— Matce Boskiej — i 5% emeryturki uratowane!

Zaprawdę, widowisko niezwykle: Matka Boska w roli Merkurego!

Czy trzeba jaskrawszego przykładu moralności frantów franciszkańskich?

(„Wiad. Liter.”)

Wacław Syruczek.

Z SALI SĄDOWEJ

—O—
WYROK ŚMIERCI NA GAWLICZKA WYKONANY. W piątek o godz. 21 nadeszło do prokuratora w Rybniku pismo z kancelarii prezydenta R. P. w związku z prośbą przesłaną przez obrońcę skazanego na śmierć przez sąd doraźny Gawliczka, zawiadamiające, że p. prezydent R. P. z prawa łaski nie skorzystał. Wobec tego w sobotę rano o godz. 8.29 wyrok śmierci na Gawliczka został wykonany. Egzekucji dokonał kat Maciejowski na podwórzu gmachu więziennego. Przed gmachem sądu i wokół murów więziennych zebrała się tłumy publiczności, które policja usuwała.

STANISŁAW PIŁSUDSKI PROSI O ŁĄCZNY WYROK. Skazany kilkoma wyrokami sądowymi na grzywny w łącznej sumie przeszło 2.000 zł., ew. na 6 miesięcy więzienia, Stanisław Piłsudski, właściciel firmy „Budownictwo i Przemysł” w Warszawie, wniósł obecnie do sądu prośbę o wyrok łączny, motywując swoją prośbę tem, że obecnie nie posiada żadnych robót i ledwie może utrzymać się przy życiu. Sprawa będzie rozpatrywana w sądzie w przyszłym tygodniu.

MARJAWITA KOWALSKI PROSI O ULASKAWIENIE. Skazany prawomocnym już wyrokiem na trzyletnie więzienie arcybiskup marjawicki Kowalski, który uzyskał niedawno odroczenie wykonania kary do listopada ze względu na zły stan zdrowia, wniósł obecnie za pośrednictwem swego obrońcy prośbę do p. prezydenta Rzplitej o ulaskawienie.

24 gr podatku - 6 gr odsetek - 4 zł kosztów

NIEZWYKŁY „KWIATEK” Z NIWY NASZEJ BIUROKRACJI PODATKOWEJ

W piątek doszło w Wilnie do niesłychanej awantury na tle przymusowego ściągania podatków.

Do niejakiej Badanesowej zgłosił się sekwestrator podatkowy z żądaniem uiszczenia zaległego za 1931 r. podatku w wysokości... 24 groszy. Badanesowa usiłowała wyjaśnić sekwestratorowi, iż wszystkie podatki za lata ubiegłe zapłaciła i na dowód tego pokazała odpowiednie kwity urzędu skarbowego. Kwity te nie wystarczały sekwestratorowi, który tłumaczył, iż w danym wypadku zaszła omyłka i kategorycznie domagał się zapłacenia owych zaległych 24 groszy, oraz 6 groszy odsetek zwłoki, a nadto 4 zł. kosztów egzekucyjnych, czyli razem 4.30 zł. Ze swej strony Badanesowa odmówiła zapłacenia

sekwestratorowi tej sumy, prosząc go o odroczenie sekwestru do soboty celem umożliwienia jej wyjaśnienia sprawy w urzędzie skarbowym. Sekwestrator nie zgodził się na odroczenie sekwestru i usiłował zabrać na pokrycie tej należności kilka tabliczek czekolady, przeciwko czemu zaprotestowało kilka obecnych w sklepie osób. Stał powstała kłótnia, która omal nie doprowadziła do bójki, albowiem zbierający się stale dookoła sklepika tłum zajął wrogą postawę wobec sekwestratora.

Awanturę zlikwidowała dopiero policja. Z jednej strony sekwestrator zdecydował się na odroczenie sekwestru, z drugiej zaś kilku osobom spisano protokoły za zakłócenie spokoju publicznego.

Jak rząd sowiecki zakpił sobie

Z NAJWIĘKSZEGO W ŚWIECIE KPIARZA

Inżynier angielski Westgart, który przez dwa i pół roku pracował w Rosji sowieckiej i obecnie wrócił na stałe do Anglii, publikuje w „Daily Express” obszerny artykuł, wysmiewający Bernarda Shawa, lady Astor i inne znakomitości angielskie, które w zeszłym roku, po zwiedzeniu Sowietów, wyrażały się o nich z wielkim entuzjazmem.

Według słów inż. Westgarta, który sam udając się do Rosji, był jej wielkim zwolennikiem, rząd rosyjski zorganizował w związku z przyjazdem Anglików istną komedję, opracowaną w najdrobniejszych szczegółach. Tak na przykład dzieci, które miały być pokazane lady Astor, zostały specjalnie dobrane, wykupane, ubrane i nakarmione, a potem dopiero wysłano je na „występ”. Te właśnie dzieci wywołały zachwyt lady Astor.

Wszystkie osoby, z którymi miał się spotkać Shaw, dokładnie wyuczyły się swoich ról. Nie można zresztą było żartować, bo GPU uprzedziło

„aktorów”, że będą pozostawać pod nieustanną kontrolą.

W podobny sposób przygotowane zostały całe kadry „tłomaczy”, którzy otrzymali szczegółowe instrukcje. Słowem, począwszy od konduktorów pociągów, wiozących gości angielskich, aż do szoferów samochodowych, którzy ich potem oprowadzali, wszystko zostało zgóry obmyślane, ze wszystkimi szczegółami.

Sam Westgart, dobrze znający warunki życia i pracy w Rosji sowieckiej, opisuje je w ciemnych barwach. — Dla niego samego, gdy on był początkowo także turystą, pragnącym się zapoznać z Rosją, odegrano taką samą komedję, która skłoniła go do pozostania w krainie „mlekiem i miodem” płynącej. Po niewczasie przekonał się jednak, że rzeczywistość wygląda zupełnie inaczej i że Rosja jest krajem nędzy, niemożliwych gdzieindziej nadużyć i bezprzykładnego smutku.

Przegląd prasy

SANACJA NA CAŁE POKOLENIE!

Sanatorzy wmawiali w społeczeństwo, że trzeba tylko obalić ustrój demokratyczno-parlamentarny, odepchnąć stronnictwa robotniczo-chłopskie, a tem samem naród od wpływu na państwo i oddać ster niepodzielnie w ręce ludzi pomajowych pod wodzą „największego” człowieka w Polsce — a kraj nasz zakwitnie, stanie się krainą mlekiem i miodem płynącą, zaś równocześnie stanie się tak morderczy, że moce piekielne nie zwyciężą go — jeśli tylko „On” i „waleci” będą nieusuwalni. Były to „bujdy na resorach”, co prasa opozycyjna niejednokrotnie wykazała, a teraz przyznaje b. minister pomajowy — p. Ignacy Matuszewski. W organie obozu brzeskiego — „Gazecie Polskiej” Nr. 203, pisze on:

„Chcemy, aby Polska była Wielkim Mocarstwem, wiemy, że może się to stać — ale jest to zadanie conajmniej dla jednego pokolenia.

A więc jeszcze Polska pod sanacją nie stała się mocarstwem. To ma być zadanie conajmniej jednego pokolenia. A tymczasem opowiadają narodowi przy każdej sposobności, że „On”, a nikt inny, już stworzył Polskę „mocarną”, za co należał mu się holdy i najwyższe przywileje.

Co warte są przechwałki sanatorów to właśnie dowodzi powyżej p. Matuszewski.

OSZCZĘDNOŚCI W PRAKTYCE

Sanacja rzuciła hasło „oszczędności”, „prze-trwania” kryzysu, oczywiście pod jej „najmilszym” panowaniem. Obcina się pracownikom płace, każe zaciskać pasa, oszczędzać, cierpieć, znosić i czekać. Jak te „oszczędności” wyglądają w praktyce, pisze o tem w nieskonfiskowanym artykule ostatni „Zielony Sztandar”:

„W dniu 25 maja 1932 r. zwołany został sejmik siedlecki przez przewodniczącego starostę Gulińskiego dla uchwalenia budżetu na rok 1932—33. Chociaż rok budżetowy już się rozpoczął od 1 kwiecia br., to ze zwoływaniem sejmiku nie spieszono się. Uzasadniano to tem, że parę gmin nowych zostało przyłączonych do powiatu, a gdy niektórzy członkowie zapytywali, dlaczego sejmik jest tak rzadko zwoływany, bo prawie raz na rok, wobec czego nie można się nawet rozejrzeć dobrze, co się tam robi i jak rzeczy stoją, to pan przewodniczący tłumaczył się tem, że takkie zwołanie sejmiku kosztuje drogo. Ale kiedy przystąpiono do uchwalenia budżetu, to na wniosek wydziału podniesiono starościom dodatek komunalny o 1 tysiąc 830 zł; ponadto sejmik dopłaca do mieszkania starosty 1 tys. 188 zł. rocznie. Teraz jeśli weźmiemy jako starosta pensję ze skarbu państwa, to dojdzie razem chyba do przeszło 13 tysięcy złotych rocznie. Jak na dzisiejsze ciężkie czasy można „przetrawać” no i innym gorąco zalecać oszczędności.

Teraz jeśli weźmiemy pozycję, uchwaloną na samochod starościński, jest ona ogromnie wygórowana, bo wynosi aż 12 tysięcy 907 zł. W poprzednich latach, gdy było dużo rozjazdów, bo się budowało dużo szkół, dróg w powiecie i wiele innych rzeczy, to na samochód jednak mniej wydawano, mimo, że służył on do objazdu dróg samorządowych i państwowych w powiecie, a często i poza powiatem przez inżyniera drogowego. — A dziś inżynier drogowy posiada własny samo-

chód, a w powiecie prawie że żadnych robót się nie prowadzi.

Możnaby tu było przytoczyć bardzo wiele innych pozycji nie mniej ważnych, które nie są produkcyjne i na dzisiejszy kryzys i nędzę ludzką — gorszące.

A nędza i ubóstwo w powiecie szerzy się w sposób straszliwy. Podatnik wydobywa ostatni grosz, podrywając przez to swój warsztat pracy i pomnażając szeregi bezrobotnych, gdy inni mają za wiele.

Dość powiedzieć, że wielu dziś jest takich, którzy otrzymują po 60 zł. miesięcznie za ciężką pracę, a jest i gorzej”.

Z ruchu socjalistycznego

WIEC PPS W SKRZYSZOWIE

Dnia 10 bm. w południe odbył się w Skrzyszowie w powiecie tarnowskim wiec pod gołem niebem, na którym tow. poseł Ciołkosz złożył swym wyborcom sprawozdanie poselskie i przedstawił obecną sytuację gospodarczą i polityczną. W prezydium zasiadli ob. Alojzy Bednarz, Jan Bednarzski i Józef Mucha.

Po omówieniu w dyskusji różnych bolączek życia chłopskiego, wiec zamknięto okrzykiem na część tow. posła i wyrażeniem zaufania posłom PPS.

Z kraju i ze świata

CO ODKRYŁ AMERYKAŃSKI UCZONY W TRUMNIE KORYNCKIEJ? Jak donoszą z Nowego Jorku, profesor archeologii uniwersytetu w Princetown, dr. Leslie Shear, odkrył podczas poszukiwań w Grecji, w jednym z grobowców korynckich, w trumnie ze szczątkami balsamowanymi ongiś zwłok jakiejs damy greckiej terrakotowe pudełeczko toaletowe, w którym znalazł nieźle zachowany puder i inne kosmetyczne przybory damskiej toalety. Poddany analizie chemicznej puder wykazał biel ołowianą, jako składnik główny. Uczony ten stwierdza, że resztki napisu na grobowcu wskazują niezbicie, że dama pochowana została w piątym wieku przed Chrystusem, a więc lat temu około 2.400. W innym grobowcu korynckim znaleziono w swoim czasie, również obok szczątków zwłok kobiety ołówki do różowania ust i policzków. Wskazuje to, że kobiety starożytnej Grecji znały się już doskonale na kokieterji, sztucznym alabastrze ciała, tak zwanem „zdrowiu” na policzkach i buziaku, jak malina. Zabieranie kosmetyków do grobu było niezawodnie połączone z wiarą w życie pozagrobowe i stąd troska kobiety greckiej... o dobry wygląd na tamtym świecie.

TRAGICZNA ŚMIERĆ STAREGO RABINA. Olbrzymie wrażenie w Truskawcu wywołała tragiczna śmierć rabina ortodoksyjnego Chaima Starowiejskiego, przebywającego chwilowo w Truskawcu na kuracji. Faktem jest, że śmierć nastąpiła wskutek otrucia spirytusem; na temat jednak, czy wypił zabójczy napój dobrowolnie, czy też przez pomyłkę, krąży w Truskawcu najrozmaitsze wersje. Pogłoska, że denat wypił spirytus denaturowany przez pomyłkę, zamiast lekarstwa, utrzymuje się najsilniej. Jest ona też najbardziej prawdopodobna.

MILJONOWY DEFICYT TEATRÓW WARSZAWSKICH. W roku budżetowym 1931-32 deficyt teatrów warszawskich doszedł do 3,847.831 zł. Deficyt ten jest niższy wprawdzie od deficytu w ubiegłym roku budżetowym, wynoszącego złotych 4,135.206, przewyższa jednak pokaźnie deficyty z dwu lat poprzednich, które w 1929-30 i 1928-29 wynosiły kolejno 3,327.876 zł. i 2,909.374 zł.

W roku budżetowym 1931-32 korzystano z biletów bezpłatnych okragło 20 proc. widzów.

DZIEWCZĘTA UCZĄ SIĘ LEPIEJ OD CHŁOPCÓW. Sprawozdanie ministerstwa oświaty w Czechosłowacji za rok 1931 wskazuje, iż w szkołach średnich dziewczęta osiągnęły daleko lepsze wyniki w nauce, niż chłopcy. Są one pracowitsze i zdolniejsze od swych kolegów. Dobre świadectwa otrzymało 35 proc. uczenice, natomiast uczniów tylko 25 proc. Niedostateczne świadectwa otrzymało 5,1 proc. uczenice, a 9,2 proc. uczniów.

TELEGRAMY

PODPISANIE POLSKO-SOWIECKIEGO PAKTU O NIEAGRESJI

Warszawa, 25 lipca. (Tel. wł.). Z Moskwy donoszą, że poseł polski Patek przyjęty został dziś przed południem przez zastępcę komisarza spraw zagranicznych, p. Krestyńskiego. Jak się dowiadujemy, dziś po południu podpisanie paktu polsko-sowieckiego o nieagresji ma być faktem dokonanym.

JESZCZE JEDNA OFIARA RADOSNEJ TWÓRCZOŚCI

Warszawa, 25 lipca. (Tel. wł.). Dziś rano w mieszkaniu własnem przy ul. Świętokrzyskiej odebrał sobie życie Kazimierz Nakęski, technik kartograficzny, współwłaściciel zakładu introligatorskiego i drukarni. Zażył on kilka proszków nieznanej trucizny, a gdy te nie działały, wbił sobie w klatkę piersiową w okolice serca nóż myśliwski. Z pozostawionego listu wynika, że przyczyną samobójstwa były krytyczne położenie materialne. Przed trzema miesiącami zabrano mu meble za podatki, a ostatnio maszyny.

NIEMCY WOBEC PAKTU ZAUFANIA

Berlin, 25 lipca. W związku z francusko-angielskim paktem zaufania rząd Rzeszy zawiadomił rząd angielski, że w myśl oświadczenia francusko-angielskiego z dnia 13 bm. — Niemcy skłonne są wziąć udział w wymianie zdań w kwestji europejskiej, wymienionej w oświadczeniu. Podobne zawiadomienie przesłane zostało również rządowi francuskiemu.

LOT PÓLNOCNY DO AMERYKI

Kopenhaga, 24 lipca. Lotnik niemiecki Gronau wystartował dziś przedpołudniem z Reykjavik na Islandji do Grenlandji.

Kopenhaga, 25 lipca. Lotnik niemiecki Gronau, który wczoraj rano odleciał z Islandji przybył wieczór do Grenlandji.

11 MILJONÓW BEZROBOTNYCH W STANACH ZJEDNOCZONYCH

Nowy Jork, 25 lipca. Wedle wykazu biura amerykańskich związków zawodowych, liczba bezrobotnych w Stanach Zjednoczonych wynosi obecnie przeszło 11 milionów osób. Liczba bezrobotnych wzrosła w dalszym ciągu, jednak nie w tak szybkim tempie jak na wiosnę br.

ZGON PIONJERA LOTNICTWA

Nowy Jork, 25 lipca. W Sao Paulo w Brazylii zmarł dziś Alberto Santos-Dumont, jeden z największych zasłużonych pionierów lotnictwa a przede wszystkim lotnictwa sterowcowego. Santos-Dumont urodził się w 1873 r. w Sao Paulo w Brazylii jako syn plantatora kawy. Od najmłodszej młodości zajmował się kwestją budowy balonu zdolnego do sterowania nim i w tym celu wyjechał do Paryża, gdzie po kilku nieudanych próbach udało mu się wybudować pierwszy sterowiec, na którym w dniu 19 października 1902 r. okrążył wieżę Eifla. Za dokonanie tego dzieła otrzymał od Henry Deutscha 10 tysięcy franków, a kongres brazylijski przyznał mu nagrodę w wysokości 5 tysięcy funtów sterlingów. Później Santos Dumont poświęcił się budowie samolotów. Początkowo skonstruował samolot, na którym przeleciał 50 metrów, a później udało mu się przebyć przestrzeń 220 metrów w 23 sekundach.

WOJNA O SALETRE

Nowy Jork, 24 lipca. Wedle wiadomości nadeszłych z Paragwaju, oddział wojsk boliwijskich w sile 1400 ludzi wyposażonych w pełne uzbrojenie polowe podąża przeciw paragwajskim strażom granicznym.

Projekt przybocznej rady ministra oświaty

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 25 lipca.

Ministerstwo wyznań i oświecenia publ. opracowało projekt ustawy o „państwowej radzie oświecenia publicznego”, która ma być organem doradczym i opiniodawczym przy ministrze wyznań i oświecenia. Minister będzie „obowiązany” do przedkładania radzie wszystkich projektów ustaw i rozporządzeń w sprawie szkolnictwa i wyznań. Poza tem przedkładałby do zaopiniowania preliminarze budżetowe ministerstwa przed wniesieniem ich na radę ministrów. Rada miałaby prawo opinii i inicjatywy prawodawczej!

Hitler grozi

Berlin, 24 lipca. Na zgromadzeniu przedwyborczym w Wuppertal przemawiał dziś Hitler, który m. in. oświadczył, że w chwili obecnej Niemcy znalazły się wobec alternatywy: chaos marksistyczno-demokratyczny — lub silna władza nacjonalistyczna. Narodowi socjaliści wiedzą do czego dążą i pozostaną wierni swoim zasadom. Zwycięstwa swojego narodowi socjaliści nie zamierzają dzielić z innymi i obok siebie nie ścierpią żadnej partii.

TRYBUNAŁ RZESZY NIE PRĘDKO SIĘ ZDECYDUJE

Berlin, 25 lipca. W uzasadnieniu decyzji w sprawie odrzucenia wniosku o wydanie tymczasowego zarządzenia, zawieszającego komisarza Rzeszy dla Prus w urzędowaniu przewodniczący trybunału Rzeszy dr. Bumke stwierdza, że sprawa jest zbyt poważna, aby mogła być zadecydowana przed zakończeniem rozprawy głównej. Wniosek członków rządu pruskiego i obu frakcji sejmiku pruskiego zmierza do unieważnienia w praktyce dekretu prezydenta Rzeszy z dnia 20 bm., a wydanie tymczasowego zarządzenia byłoby równoznaczne z chwilowym odebraniem dekretowi mocy prawnej, a temsamem nie byłoby zgodne z istotą tymczasowych zarządzeń trybunału Rzeszy. Ponieważ trybunał nie jest w stanie załatwić sprawy prowizorycznie, będzie zabiegał, aby główna rozprawa została przyspieszona i szybko zakończona. Kiedy to nastąpi, nie można teraz powiedzieć, jednak potrwa dłuższy czas, gdyż tego wymaga rodzaj sprawy i regulamin procedury trybunału.

KRWAWE BÓJKI NIE USTAJĄ

Berlin, 24 lipca. W Neumünster doszło w niedzielę przedpołudniem między hitlerowcami a reichsbannerowcami do krwawej bójki, podczas której 6 osób odniosło rany, w tem 4 ciężkie. 5 osób aresztowano.

Proces Gorgułowa

Paryż, 25 lipca. W pałacu sprawiedliwości rozpoczął się dziś w południe rozpisany na trzy dni proces przeciw Pawłowi Gorgułowowi, mordcy prezydenta republiki francuskiej Pawła Doumera. Sala sądowa wypełniona jest po brzegi. W loży dziennikarskiej zajęło miejsce 100 korespondentów z różnych krajów świata. Rozprawie przewodniczy 70-letni prezydent sądu okręgowego Dreyfus.

Nim przystąpiono do rozprawy przewodniczący upomina publiczność aby zachowała spokój, gdyż będzie to jedyny sposób okazania czci wielkiemu obywatelowi, jakiego Francja straciła.

Obronca z urzędu Geraud stawia wniosek o dopuszczenie na salę trzech psychiatrów, którzyby mogli komunikować się z oskarżonym. Wniosek ten został odrzucony.

Zeznania swoje składa Gorgułow w zdaniach bez związku. Twierdzi, że z bolszewikami nie utrzymywał żadnych stosunków. Nie był też nigdy zwolennikiem monarchji, ponieważ monarcha rosyjski zdradził ojczyznę. Z Rosji sowieckiej u-

W skład rady mieliby wejść podsekretarze i dyrektorzy departamentów min. wyz. i oświec. publi., delegaci ministerstw spraw wewnętrznych, spraw wojskowych i t. d., delegaci państwowej rady wychowania publicznego, wyższych uczelni, krak. Akademii Umiejętności, Warszawskiego Towarzystwa Naukowego, rad szkolnych okręgowych, samorządu gospodarczego, poszczególnych wyznań religijnych, nauczycielstwa i t. d. Składk tej rady przybocznej ministra jak widzimy, będzie duży! Organem wykonawczym rady ma być sekretarz i wydział wykonawczy złożony z 3—5 osób.

— o o o —

Berlin, 25 lipca. W ciągu wczorajszej nocy doszło w różnych częściach Niemiec do nowych starć między przeciwnikami politycznymi. W Niedzborzu (Neidenburg) w Prusach Wschodnich napadli hitlerowcy na socjalistów i w oczach oficera dotkliwie pobili posła socjalistycznego Jaeckera. W Bolesławiu (Bunzlau) w ks. lignickim napadli hitlerowcy na dom socjalistycznego związku zawodowego, przyczem podczas starcia kilkanaście osób odniosło rany. — W Wuppertal po zgromadzeniu hitlerowców doszło między hitlerowcami a komunistami do starć w toku których kilka osób odniosło rany, w tem 2 ciężkie. W Jülich podczas walki między hitlerowcami a komunistami jedna osoba została zabita. Także w Trewirze podczas starć policji z komunistami został jeden komunista zabity. — W Leiferde podczas starć hitlerowców z komunistami odniosło kilkanaście osób rany, w tem 4 ciężkie. W Neuhoft napadło kilkudziesięciu hitlerowców na 5 socjalistów rozdających ulotki wyborcze i poraniło wszystkich pięciu nożami bardzo ciężko. Do poważniejszych starć między hitlerowcami a socjalistami doszło w Hannoverze gdzie w następstwie starć 18 osób odniosło poważne rany. Pięciu ciężko rannych walczy ze śmiercią. W Brunświku dochodziło wczoraj do parokrotnych napadów hitlerowców umundurowanych na przeciwników politycznych. 10 osób odniosło rany ciężkie, zaś szereg innych odniósł lżejsze rany.

GWALTY HITLEROWCÓW

Berlin, 25 lipca. W rządzonej przez hitlerowców Brunświku podczas poufnej zebrania członków stronnictw demokratycznych wkroczyła do lokalu policja i pod pretekstem, że zebranie nie było uprzednio zgłoszone, aresztowała wszystkich uczestników w liczbie 84 osób.

— o o o —

wać, gdyż nie czuł do niego żadnej urazy. Chciał tylko zamordować tego człowieka, który kieruje polityką Francji.

Jako pierwszy świadek zeznawał były minister Reynaud, który szczegółowo opisał przebieg zamachu.

Wielki wiec posła Witos

W BRZESKIM

W ubiegłą niedzielę odbył się wielki wiec stronnictwa ludowego w Zakliczynie nad Dunajcem przy udziale posłów: Witos, Brodackiego i Piroga. Drugi wiec w tym powiecie odbył się przy udziale posłów Madejczyka i Krzciuka w Biskupowicach. Na obydwu zgromadzeniach było po kilka tysięcy ludzi. W Zakliczynie posel

Naród się prędko ocknie i skrzepi. Polska, o lud uświadomiony oparta, nie da się ani rozbrać, ani spodlić. O to bądźmy spokojni. Naprawdę będziemy mogli śpiewać zawsze i każdemu: „Nie damy ziemi, skąd nasz ród.”

Starosta brzeski zakazał banderji konnej. — Chłopi grupkami harcowali po polach. Tłumy zachowywały się na zgromadzeniu z zapałem i tylko biedny komisarz starostwa ciągle denerwował się niepotrzebnie. Mowców przemawiało kilkunastu i wszyscy rzeczowo, ale radykalnie. Znać na nich wyrobienie polityczne nieprzeciętne i okazują w przemówieniach, że cierpliwość mas ludowych na wyczerpaniu. Znamienne było wystąpienie włościanki Wójcikowej, przemawiającej w sposób bardzo wymowny i energiczny, która apelowała do kobiet, by stawały do pracy nad dolą wsi i dopomogły do rychłego zwycięstwa ludu polskiego.

Zapał zebranych powszechny. Straż bezpieczeństwa pilnowała porządku i utrzymała ład w należytych ryzach.

J. B.

Wycieczka TUR do Gdyni

Tow. Uniw. Rob. w Krakowie urządza trzydniową wycieczkę do Gdyni. Wycieczka zwiedzi Gdynię, port gdyński, Kamienną górę itd.

Wyjazd wycieczki z Krakowa w piątek dnia 29 lipca br. pociągami pospiesznym o godz. 23 (11 w nocy) — przyjazd do Gdyni w sobotę 30 lipca br. o godz. 12'02 w południe. Wyjazd z Gdyni w poniedziałek 1 sierpnia o godz. 19'05 (7'05 wieczór) pociągami pospiesznym, przyjazd do Krakowa we wtorek 2 sierpnia br. o godz. 8'16 rano. Koszta podróży wraz z noclegami 45 zł. od osoby bez utrzymania. Uczestnicy wycieczki winni wziąć ze sobą żywność na trzy dni. Chcący zwiedzić Gdańsk winni mieć przy sobie dowód osobisty starego lub nowego typu, a urzędnicy legitymację urzędniczą.

Zgłoszenia na wycieczkę przyjmuje administracja „Naprzodu” przy ul. Dunajewskiego 5 codziennie od 5—7 po południu do środy 27 lipca br. włącznie. Należy złożyć przy zgłoszeniu połowę kosztów — resztę w dzień odjazdu do godz. 5 po poł. Uczestnicy wycieczki zbiorą się w piątek 29 lipca o godz. 10 wieczór przed głównym dworcem.

ZAPISUJCIE SIĘ NA CZŁONKÓW
TOW. UNIWERSYTETU ROBOTNICZEGO

Do nabycia w księgarniach

**PAMIĘTNIK
H. DIAMANDA**

Cena 10 zł.

KRONIKA

POGRZEB PIĄTEJ OFIARY WYPADKÓW ŁAPANOWSKICH. Pogrzeb Tomasza Smagi, piątej ofiary wypadków łapanowskich na cmentarz rakowicki odbył się wczoraj przy licznych udziałach ludności wiejskiej i przedstawicieli stronnictwa ludowego. Za trumną szła liczna rodzina, przybyła z powiatu myślenickiego, b. posłowie Wójcik, Szczepański i b. konsul Marchwicki, przedstawiciele redakcji „Piasta”, oraz delegacje „Kół ludowych”. Na grobie złożono dwa wieńce z żywych kwiatów. Tajna policja silnie asystowała doczesnym szczeniom zmarłego. Przemówień nad grobem nie było, muzykę pogrzebową stanowiło głośne śpiewanie uczestników pogrzebu. Po odprawieniu modłów przez księdza złożono zwłoki na nową część cmentarza.

ZWIEDZANIE ZABYTEKÓW STAROŻYTNEJ ULICY ŚW. JANA, kościoła Pijarów, kościoła św. Jana Ewang. oraz historycznych kamienic, odbędzie się we środę 27 bm., jako XXI wycieczka naukowa z cyklu Tow. mił. Krak. pod kier. dra J. Dobrzyckiego. Wstęp 1 zł. Zbiórka o godz. 3:45 przed kościołem OO. Pijarów.

ARESZTOWANIE NIEBEZPIECZNYCH WŁAMYWACZY W CZASIE OBLAWY. W czasie obław w godzinach wieczornych 23 bm. aresztowano szereg osób podejrzanych o różne przestępstwa, a wśród nich 4 poszukiwanych włamywaczy, mających na sumieniu szereg włamań w Krakowie. U włamywaczy, których nazwiska trzymane są narazie w tajemnicy — zakwestjonowano narzędzia do włamań kasowych, większą gotówkę, wiele bielizny i biżuterji.

WYPADEK MOTOCYKLOWY. W niedzielę w południe wezwano pogotowie ratunkowe do p. Marji Zagórskiej, która w czasie jazdy na motocyklu na ul. Tynieckiej spadła na jezdnię i doznała dotkliwej rany na brodzie.

KRADZIEŻ APARATU RADJOWEGO. Leonowi Wąsikowi skradziono z parterowego mieszkania przez otwarte okno w godzinach między 3—4 rano 23 bm. aparat radiowy z trzema słuchawkami, zegarek srebrny i inne rzeczy wartości 90 złotych.

ROWER I W PIWNICY NIEPEWNY. Piotr Kącik, dozorca domu przy pl. Kossaka 6 ukrył swój rower w piwnicy. Schowek nieczył, ale Kącik nie zamknął piwnicy. Pozostawiając złodziejowi możliwość dokonania kradzieży roweru, co też się stało 23 bm. w godzinach wieczornych. Skradziony rower jest marki „Lucznik”, a Kącik poniósł stratę 150 zł.

CZYJ ZEGAREK. W komisariacie policji przy ul. Grodzkiej jest do odebrania pochodzący z kradzieży zegarek złoty ze złotym łańcuszkiem.

Wielki pożar w Batowicach

W nocy z niedzieli na poniedziałek, wśród drewnianych zabudowań gospodarskich Józefa Pieniążka i Kunegundy Ciepielowej w Batowicach koło Krakowa, wybuchł groźny pożar. Ponieważ ochotnicza straż pożarna w sile 10 ludzi z Raciborowic nie mogła opanować pożaru, wezwano straż pożarną z Krakowa, która wyjechała o godz. 1 m. 24 w nocy. Pożar rozwinął się szybko, gdyż zabudowania były słomą kryte, a w szopach znajdowało się siano i słoma. W chwili gdy krak. straż przybyła, pożar przerzucił się już ze stodoły na dom mieszkalny Pieniążka. Energiczna akcja

straży krakowskiej zdołała ocalić dom mieszkalny Pieniążka i częściowo dom Ciepielowej, na którym spłonął dach.

Pastwą płomieni padły całkowicie 2 stodoły, 2 szopy i słajnia, 15 celnarów siana i 30 celnarów słomy, dwa wozy, sieczkarnia i wiele innych sprzętów gospodarskich. Wraz ze stajnią spalili się dwie krowy.

Pożar, z niewyjaśnionych jeszcze przyczyn powstał w szopie Pieniążka. Szkoda wynosi około 8 tysięcy złotych.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK PRZY PRACY. Wezwano onegdaj pogotowie ratunkowe do Józefa Zielińskiego, mechanika, zajętego w fabryce mebli Iglickiego. Zieliński bowiem podczas ostrzenia narzędzi doznał rozcięcia prawej dłoni. Po udzieleniu pierwszej pomocy przewieziono nieszczęśliwego do szpitala św. Łazarza.

PRZYKRE SKUTKI PRZYGODNEJ „ZNAJOMOŚCI”. Julia Michalska, służąca, zawarła „znajomość” z jakimś nieznanym jej z nazwiska ani miejsca zamieszkania osobnikiem i udała się z nim na spacer do ogrodu botanicznego. W drodze jednak towarzyszący jej nieznajomy skradł Michalskiej zegarek złoty i znikł bez śladu.

NAGLE ZASŁABNIĘCIE. Mikołaj Mikuliszyn, piekarz, zasłabł nagle na plantach u wylotu ulicy Szpitalnej. Doznał on ataku sercowego i przewieziony został przez lekarza pogotowia ratunkowego do szpitala św. Łazarza.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK NA MECZU. W niedzielę na boisku klubu sportowego „Legja”, zdarzył się w czasie zawodów nieszczęśliwy wypadek. Marjan Wątorski, lat 19, doznał skutkiem kopnięcia go złamania lewej nogi w podudziu. Po opatrzeniu lekarza pogotowia przewiózł ofiarę wypadku do szpitala.

Z NĘDZY DO OSZUSTWA. Aresztowano Lucjana Dwojakowskiego, bezrobotnego i bezdomnego, który w skradzionej książeczce PKO kwotę 3 zł. przerobił na 233 i następnie podjął 200 zł. w urzędzie pocztowym w Mogile. Aresztowany przyznał się do winy, podając, że czynu tego dopuścił się z powodu braku pracy i środków do życia.

TEATRY I KONCERTY

GOŚCINNE WYSTĘPY MIŁY KAMIŃSKIEJ, jednej z najświetniejszych artystek polskich, kończą się już w bieżącym tygodniu w arcywesołej komedji Ludwika Verneuil'a „Kochanek pani Vidal”, która dama będzie na ostatnich przedstawieniach, po cenach zmniejszonych, we wtorek, w środę i w piątek bież. tygodnia. Pełna beztrudnego humoru, werwy, komizmu, pogody i arcyzabawnych sytuacji, komedia ta od dnia premiery zdobyła na naszej scenie wielki sukces dzięki znakomitej interpretacji głównej roli kobiecej przez znako-

je się odgrywać przy świadkach komedję wzajemnej miłości. Pobudliwa wyobraźnia pani Vidal porywa ją jednak w pewnym momencie daleko po za granice udawania, ale na szczęście cała historia urywa się bez dramatycznych następstw i rzecz kończy się pogodnie.

Gra tych dwojga była wirtuozowskim koncertem, pełnym finezji i nieprzepartego komizmu. P. Miła Kamińska, występująca w gościnie u zrzeczenia aktorów krakowskich, jako roztrzępiona i narwana pani Vidal grała z temperamentem i brawurą i rozczarowała czarującą wdzięk, a kostjum kąpielowy uwydatniał powab jej smukłych kształtów. Zabawna rola wynajętego za umówionym honorarjum kochanka pani Vidal dała p. Hierowskiemu sposobność okazania swego niepospolitego talentu w zakresie charakterystyczno-komicznych ról lekkich amantów. Jaka szkoda, że przez cały sezon taka sposobność trafnej obsady, niestety, dała na siebie czekać i zjawiała się dopiero na pożegnanie. P. Hierowski w tytułowej roli komedji Verneuil'a był wprost zachwycający i promieniowała zeń taka vis comica, że grając zupełnie naturalnie, bez szarży, doskonale bawił i żywiołowo rozśmieszał publiczność i zbierał oklaski przy otwartej scenie.

Z werwą, humorem i dobrym smakiem odegrała p. Marcinowska rolę przyjaciółki pani Vidal. Wyborny był, zwłaszcza w charakterystyce, p. Szymański w zgola nowej dla siebie roli podłatego męża. Nie brakło dyskretnego komizmu i p. Kosmowski, oraz pp. Wronski i Kułakowski, a z suchym humorem grał p. Turski rolę starego kamerdynera.

Całość dowcipnej i dobrze zbudowanej komedji, odegranej gładko, wesoło i w żywym tempie komedjowem, zapewnia przyjemne spędzenie wieczoru.

Emil Haecker.

mitęgo naszego gościa p. Miłę Kamińską i koncertowo zgranemu zespołowi teatru. Huczne oklaski towarzyszące komedji przez cały czas przedstawienia, dają dowód niepodważalnej wartości tego utworu i jej świetnemu wykonaniu, to też spodziewać się należy że ostatnie przedstawienia, pomimo letniej kandydacji, zapewnią widowinie teatru. Chcąc dać możność podziwiania kreacji p. Miły Kamińskiej w jej znakomitej roli Teresy w atrakcyjnej komedji Stefana Kiedrzyńskiego „Szczęście od jutra”, zostanie ona odegrana nieodwołalnie po raz ostatni we czwartek bież. tygodnia po cenach specjalnie zmniejszonych.

MAREK WINDHEIM, tenor „Metropolitan Opera” w Nowym Yorku ulubieniec całej Polski, po triumfach w Ameryce — przyjechał do kraju na wakacje i wystąpi w „Bagateli” z jedynym koncertem dnia 30 lipca br. w sobotę o godz. 8.15. Windheim wykona bogaty program, złożony z pieśni klasycznych (Pergolesi, Vivaldi), nowoczesnych (Rogers, Longas, Szymanowski) i ludowych. Niezwykły ten koncert wzbudził już olbrzymie zainteresowanie. Bilety do nabycia w kasie teatru Bagatela od czwartku 28 bm.

Z życia robotniczego

ŁAMANIE USTAWODAWSTWA OCHRONNEGO PRZEZ PRZEDSIĘBIORCÓW BUDOWL. W KRAKOWIE

Jakby na komendę „Lewiatana” i sanacji rozpoczęli przedsiębiorcy budowlani w Krakowie łamanie 8-godzinnego dnia pracy.

Mimo szalonego bezrobocia, gdyż zaledwie 1/3 część robotników budowlanych jest zajęta, w porównaniu z latami poprzednimi, zmusza się robotników do 10, a nawet 12-godzinnego dnia pracy!

Masy robotników głodne i żądne pracy i walka chleba, oczekują na okazję, kiedy będą mogli sprzedać swoje siły za nędzny zarobek, a przedsiębiorcy, w myśl wskazań „Lewiatana” i swojego zysku, w sposób bezczelny deprecjują wszystkie prawa przez robotników zdobyte!

Kilkakrotne urgensy u inspektora pracy nie dały rezultatu, gdyż tylko jeden inspektor pracy jest obecnie w biurze na cały obwód, gdyż siły pomocnicze i reszta personelu jest na urlopie. Związek robotników budowlanych sporządził na kilku budowach protokoły z podanych wyżej faktów, przesyłając je inspektorowi pracy.

Czy pan inspektor pracy skorzysta ze swoich uprawnień ustawowych w stosunku do tych co gwałcą ustawy? Zobaczymy?

SANACYJNI „OPIEKUNOWIE” GÓRNIKÓW W WIELICZCE

Sanatorzy wieliczcy robią szopę i wysyłają delegację do komisarza dr. Kolkiewicza, a górnikom opowiadają, że chcą naprawić krzywdy i doprowadzić do tego, żeby było tak w Kasie Chorych jak było przed komisarzem. Tymczasem u komisarza mówią co innego, zamiast powiedzieć mu w oczy, że doprowadził do tego Kasę Chorych, że członkowie nie dostają tego, co się im należy, skutek taki, że chorzy muszą umierać, chociaż można ich było ratować. U komisarza załatwiają osobiste porachunki z urzędnikami tejże Kasy, chociaż oni nic nie winni. Górnicy zrozumieć, że oni nie będą się starać o was, tylko o siebie! Taki Chłpa, który był chadekiem i komunistą, obecnie sanator sam mówi, że pójdzie tam gdzie są pieniądze! Taki Pracuch, były chadek i „socjalista”, obecnie sanator, nigdy nie pracował, „świat na kiju nosił”, jak to mówią o tych protegowanych. Obecnie jest urzędnikiem, ma tyle czasu, że chodzi po zakładzie i wymyśla na Centrolew. Za to zrobiono go urzędnikiem! Trzeci delegat Stachura Franciszek, znany dobrze robotnikom! To są delegaci górników! Stosunki na kopalni są tego rodzaju, że 50 lat temu były lepsze. Bo taki sztygar Kolasa, na ulicy chwalił się, że wszystkich socjalistów ze swego rewiru zmusił do należenia do „Strzelca”. To też do „Strzelca” należał przeważnie kalecy, gruźlicy, ślepi i jeden 60-letni. Gdy któregoś z nich pytają, czemu poszedł do „Strzelca”, powiada: „musiałem zrobić wbrew swemu sumieniu, bo inaczej p. Kolasa by mnie zniszczył, zarobiłbym o 50 zł

Z TEATRU

Teatr im. Słowackiego: „KOCHANEK PANI VIDAL”, komedia w 3 aktach L. Verneuil'a.

„Kochanek pani Vidal”, wybornie odegrany przez zrzeczenie aktorów teatru im. Słowackiego, jest świetnie zrobioną, bardzo zabawną i miłą komedją lekką. Osnął ją autor na nieśmiertelnym temacie francuskim trójkąta i wydobyl z tego tematu nowe, jeszcze niezwykłe, niespodziewane możliwości, wyrastające z indywidualności kobiety ukazanej w tej komedji. Znamienną właściwością pani Vidal, decydującą o jej postępowaniu, jest przerosć wyobraźni, nadmiernie wrażliwej, łatwo podatnej dla sugestji i autosugestji i, co za tem idzie, skłonnej do przesady. Jakże często w życiu spotyka się podobny typ kobiety, jak to mówią, narwanej.

Verneuil umiał z tego charakteru zręcznie wysnuć konsekwencje komedjowe. Zupełnie bezpodstawnie uroiła sobie ta pani, że pocciwy, dobroduszny mąż zdradza ją i uwierzyła w to swoje urojenie. Wyobraźnia ponosi ją dalej i podnieca ją do wielce skomplikowanego planu odwetu. Niech i pan Vidal poczuje żądło zazdrości. W tym celu musi pani Vidal postarać się o kochanka, oczywiście takiego na niby, żeby ją publicznie kompromitował, ale żeby naprawdę między nimi nie było, tylko żeby pozory zrodziły plotkę, któraby doszła do uszu męża i zabolala go — za karę. Więc pani Vidal na takiego pozornego kochanka wynajmuje sobie niemożliwego i niezbyt inteligentnego młodzieńca, Marcelina, zakochanego w swej narzeczonej i poszukującego posady. Za dobre honorarjum Marcelin podejmuje

mniej miesięcznie, jestem chory, każdej roboty nie mogę się podjąć, a mam żonę i dzieci". Pan szytygar Wileński, dawniej Wilk na swym rewirze, przychodzi do górnika B. i żąda od niego opłaty na ZZZ, a kiedy górnik odpowiada, że nie ma, pan szytygar oświadcza mu, że jutro już na tę robotę nie przyjdzie! Górnik ma przy sobie 50 gr. na bułki dla chorego dziecka, ale kiedy pan szytygar tak stawia sprawę, oddaje je na ZZZ. Dziecko będzie jadło kartofle.

Górnicy mają tu swoją Kasę Bracką, płacą do niej wyłącznie 3 zł. miesięcznie. Po 35 latach służby mają z tej kasy po 6 zł. miesięcznie dodatku do emerytury i pobierają pożyczki z tej kasy 6% od 100, które ściągają kopalnia. Tę kasę w r. 1930 opłanowali sanatorzy. Tak po sanator-sku szytygar Pawlik był przewodniczącym komisji wyborczej. W urnie było mało jedynek, znalazł się jednak ktoś, co dodał tyle jedynek ile było potrzeba do większości sanacji. Teraz rządzą jak szara gęś tą kasą. Gdy górnik prosi o pożyczkę to taki Pracuch pyta go czy płaci do ZZZ? Pierwszeństwo do pożyczki mają sanatorzy. Przewodniczącym wydziału jest szytygar Kolasa, znany z wyzwoisk stosowanych do górników. Taki człowiek zmusza górników do płacenia do „Strzelca” i ZZZ. Jeżeli kto jest oporny, to go sanatorzy krzywdzą na zarobku. Sanatorzy zaś mają się dobrze. Kolasa jest szytygarem, żona jest urzędniczką w Izbie Skarbowej. Czy praca ta jest dla niej potrzebna, wobec dochodów i djet co drugi dzień?

Czy jest to w porządku, ażeby robotnicy na koszt skarbu pracowali u szytygarów? Czy to jest patriotyzm? Na jakim prawie to opieracie?

DOZORCY DOMOWI W TARNOWIE ZNOWU BEZ USTALONYCH WARUNKÓW PRACY

Już poraz trzeci dozorczy domowi w Tarnowie pozbawieni będą przez kilka miesięcy zarobków i wydani na łaskę i niełaskę kamieniczników. Do tej pory bowiem nie zebrała się Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza dla wydania orzeczenia, ustalającego warunki pracy i płacy dozorców domowych na nowy rok służbowy, rozpoczynający się dnia 1 lipca br.

Tak samo było przed dwoma laty, kiedy to zamiast na 1 lipca 1930 wydano orzeczenie dopiero 5 stycznia 1931. Tak samo wreszcie było w roku ubiegłym, gdy zamiast przed 1 lipcem orzeczenie wydano 6 sierpnia 1931.

Tracą na tem dozorczy. Wedle bowiem orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 1928, orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej

ma moc wiążącą w stosunku do poszczególnych dozorców tylko na żądanie każdego dozorca z osobna i to dopiero od chwili zgłoszenia takiego żądania przez dozorcę.

Cóż więc z tego, że w orzeczeniu napisane jest, że obowiązuje ono od 1 lipca, skoro dozorca nie może 1 lipca zażądać, by zastosowano do niego orzeczenie — bo tego orzeczenia nie ma!

Przed dwoma laty stracili w ten sposób dozorczy zarobek za siedm miesięcy, w roku ubiegłym za dwa miesiące, bo przecież musi też trochę czasu minąć, nim drukarnia odbije orzeczenie. W tym roku znowu ma się powtórzyć ta sama historia, w żadnym razie nie z winy związku klasowego, który jeszcze z początkiem kwietnia br. zgłosił w Inspektoracie pracy żądanie zwołania komisji polubownej.

Jak słyhać, Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza ma się odbyć dopiero z końcem sierpnia. Związek klasowy wniósł ostry protest od kompetentnych władz przeciw tak późnemu zwołaniu komisji. W nowym orzeczeniu musi być w ten czy inny sposób uwzględnione doświadczenie trzech lat, które mówi, że nigdy odnośne ministerstwa nie potrafią na czas zamianować Nadzwyczajnej Komisji!

SKUTKI NOWEJ USTAWY O BEZROBOCIU

Olbrzymie i zupełnie zrozumiałe wrzenie wśród zredukowanych robotników fabryki Huld-czyńskiego w Zawierciu wywołała wiadomość o odmówieniu im pełnego prawa do zasiłków. Wszyscy zwolnieni robotnicy, w liczbie około tysiąca, zarejestrowali się w PUPP 6, 7 i 8 lipca br., a więc przed wejściem w życie ustawy, ograniczającej prawo do zasiłków. Na skutek jednak okólnika ministra pracy robotnikom odmówiono zasiłku, mylnie interpretując ustawę.

Wywołało to protest poszkodowanych, przy-czem 21 i 22 bm. delegacja robotników w osobach tow. Kazimierza Drożdża, Bolesława Słabo-sza wraz z tow. posłem Bieniem interwenjowała w Warszawie, gdzie, mimo przyznania delegacji słuszności stanowiska odmowę zasiłków tłumaczono... brakiem pieniędzy. Wicemin. pracy Roż-nowski polecił zredukowanym robotnikom zare-jestrować się powtórnie, a do nadchodzącego wtorku da odpowiedź, czy zasiłki otrzymają w myśl starej ustawy.

Stanowisko rządu, który przyznaje słuszność robotnikom, a jednak odmawia zasiłków z powodu braku pieniędzy, jest niesłychane.

Czy jedynie masy głodnych nędzarzy mają ponosić konsekwencję obecnego kryzysu, czy tylko

na suchy kawał chleba dla głodnych mas bra-kuje pieniędzy?

Robotnicy w razie odmówienia im zasiłków, zarządzenie ministra zaskarżą i gotowi są przeprowadzić sprawę we wszystkich instancjach.

REPERTUAR

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Wtorek: „Kochanek pani Vidal” (ceny niższe).
Środa: „Kochanek pani Vidal”. (Ceny niższe).
Czwartek: „Szczęście od jutra”. (Ceny niższe).

KINOTEATRY

Adria: „Serce na ulicy”.
Apollo: „Afera pułkownika Redla”.
Dom żołnierza: „Na Zachodzie bez zmian”.
Promień: „Ostatnia kompanja” (Konrad Veidt).
Słońce: „Za kulisami teatru”.
Sztuka: „Szyb L. 23”.
Świt: „Sportowi rywale”.
Uciecha: „Noc w Grand-hotelu”.
Wanda: „Księżę Dracula”.

RADJO KRAKOWSKIE

Wtorek 26 lipca

11.58: Sygnał czasu, hejnał. 12.10: Przegląd prasy. 12.20: Gramofon. 12.40: Komunikat meteorologiczny. 12.45: Gramofon. 15.00: Komunikat gospodarczy. 15.10: Gramofon. 15.30: Chwilka lotnicza. 15.35: Komunikat harcerski. 15.40: Gramofon. 16.40: Odczyt z Warszawy: „Wpływ otoczenia na dziecko”. 17.00: Koncert symfoniczny z Warszawy. 18.00: Odczyt z Warszawy: „Anita Garibaldi”. 18.20: Muzyka taneczna. 19.15: Rozmaitości, komunikaty, krakowska giełda zbożowa. 19.35: Dziennik radiowy. 19.45: „Stary Kraków” dra Jerzego Dobrzyckiego. 20.00: Koncert popularny z Warszawy. 21.50: Wiadomości bieżące. 22.00: Muzyka taneczna. 22.40: Wiadomości sportowe. 22.50: Muzyka taneczna.

Środa 27 lipca

11.58: Sygnał czasu, hejnał. 12.10: Przegląd prasy. 12.20: Gramofon. 12.40: Komunikat meteorologiczny. 12.45: Gramofon. 15.00: Komunikat gospodarczy. 15.10: Gramofon. 15.35: Chwilka morska i kolonjalna. 15.40: Program dla dzieci starszych. 16.05: Gramofon. 16.40: Odczyt: „Słowacja, a Polska” wygl. p. Stanisław Kaszycki. 17.00: Koncert z Warszawy. 18.00: Odczyt z Warszawy: „Czem jest smoła i co z niej otrzymujemy”. 18.20: Koncert orkiestry dętej z Ciechocinka. 19.15: Rozmaitości, komunikaty. 19.35: Dziennik radiowy. 19.45: „Skrzynka pocztowa” — p. Marek Kibiński. 20.00: Koncert Umberta Macneza z Warszawy. 20.35: Kwadrans literacki. 20.50: Recital wiołono-czowy z Warszawy. 21.50: Wiadomości bieżące. 22.00: Muzyka taneczna. 22.25: „Gawędy podhalańskie p. Wład. Doruili. 22.40: Wiadomości sportowe. 22.50: Muzyka taneczna.

Nowość sensacyjna!!!

W przeciągu 48 godzin stajesz się niepalącym zapomocą naszego wiecznego inhalatora „SANTA” w formie papierosa. Skutek zadowolony.

Prawnie zastrzeżony.

„SANTA” chroni od wszelkich chorób, przedłuża życie, daje gwarancję spędzenia długich zadowolonych lat, daje zadowolenie moralne i fizyczne, krzepi nadwątłone zdrowie.

„SANTA” jest wykonany estetycznie i służyć może dużo lat. Dla zaprowadzenia oddajemy 1000 szt. po cenie reklamowej 2 zł za sztukę. Wysyłamy za pobraniem pocztowym wraz z broszurą i sposobem użycia.

Dom Wysyłkowy „LUPKA” Łódź, skrz. poczt. 556 oddz. 63

PASY skórzane, z sierści wielbłądziej, szczeliwa, tarce karborundowe, płyty Klingerit, świdry spiralne itp.

dostarcza natychmiast ze składów

HURTOWNIA PASÓW, WĘŻY, SZCZELIW

„ZENIT” Spółka z ogr. odpow.

Kraków, Szpitalna L. 7, tel. 142-31 127-21

Liny, sznury, postronki, taśmy, słatki, pasy młyńskie, szpagaty, przybory gimnast., szczotki, wycieraczki itp.

poleca firma

MARJA SPYTKOWSKA

(dawniej J. Wałkowiński)

Kraków, Plac Marjacki L. 7.

Ważne dla PP. Mechaników i Zegarmistrzów!

Katalog narzędzi i fornitar już wyszedł z druku.

Wysyłka franco po nadesłaniu 2— zł gotówką lub w znaczkach.

Skład zegarów S. Scheiera, Kraków, Stradom 5/a.

Poszukujemy od zaraz

1 galwanizatora

do niklu, miedzi i oksydu (modne farbowanie metali).

Zgłoszenia z podaniem wymagań skierować do:

Centrala Światła i Śląska Fabryka Wyrobów Metalowych Sp. z ogr. odp Katowice, ul. Śliwiecka 21/23.

DRUKARNIA LUDOWA

KRAKÓW, DUNAJEWSKIEGO 5. — TEL. 113-10

bogato zaopatrzona w dobór członek dziełowych i afiszowych oraz w najnowsze typy maszyn drukarskich

wykonuje wszelkie roboty drukarskie szybko, wykwintnie i po przystępnych cenach